

Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗБУДОВА І РОЗВИТОК РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ
В КРАЇНІ ТА РЕГІОНАХ

Освітньо-наукова програма Економіка
спеціальність 051 Економіка
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь доктор філософії

Розробники:

Волкова Неля Василівна –
доцент кафедри економіки та міжнародних
економічних відносин, к.е.н., доцент;
Загребельна Ірина Леонідівна,
доцент кафедри економіки та міжнародних
економічних відносин, к.е.н., доцент

Гарант ОПП:

Макаренко Петро Миколайович - завідувач,
професор кафедри економіки та міжнародних
економічних відносин,
д.е.н., професор

Назва навчальної дисципліни	Розбудова і розвиток ринкової економіки в країні та регіонах вибіркова дисципліна професійної підготовки
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладачі: Волкова Неля</i> <i>Контакти: ауд. 474 (навчальний корпус № 4)</i> <i>e-mail: volkova.nelia@pdaa.edu.ua</i> сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/volkova-nelya-vasylivna Загребельна Ірина <i>Контакти: деканат (навчальний корпус № 4)</i> <i>e-mail: irynazagrebelsna@pdaa.edu.ua</i> сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/zagrebelsna-iryna-leonidivna
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) ступінь (доктор філософії)
Спеціальність	051 Економіка
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Розбудова і розвиток ринкової економіки в країні та регіонах» дозволяє досліджувати закономірності становлення механізму функціонування ринкової економіки та розвитку підприємництва в Україні; розвиває ключові фахові компетентності в області глобалізації та регіоналізації, що супроводжується зміною економічних перетворень, формуванням пріоритетних напрямків господарювання.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи спеціальних знань з питань сутності процесів розбудови і розвитку ринкової економіки регіону повинно зайняти важливе місце їх усвідомленої участі в економічному будівництві країни, керуванні процесами ринкових перетворень у регіонах, корпоративних структурах і підприємствах.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення основних теоретичних положень дисципліни; з'ясування сутності та основних положень ринкової економіки в країні та регіонах; обґрунтування соціально-економічних орієнтирів країни та регіонів; визначення способів та шляхів формування ринків та їх регулювання; охарактеризувати підприємництво як форму діяльності в умовах ринкової економіки; розкриття специфіки управління за умов ринкової економіки; вивчення стану фінансово-кредитних відносин в умовах економічних перетворень на державному рівні та у регіонах; проведення базисних та нормативних прогнозних розрахунків на основі статистичного аналізу, враховуючи тенденції та закономірності, що сталися в економіці; визначення напрямів трансформаційних змін економіки на державному і регіональному рівні.

Компетентності:		Програмні результати навчання:
<i>загальні:</i>	<i>фахові:</i>	
ЗК 1. Здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань.	ФК 1. Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері економіки; ФК 2. Здобуття глибинних знань з економіки, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією.	ПРН 1. Вміти здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі економіки.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Становлення та функціонування ринкової економіки.
- Тема 2. Соціально-економічні орієнтири в Україні. Структура ринків.
- Тема 3. Підприємництво як форма діяльності в умовах ринкової економіки.
- Тема 4. Управління в ринковій економіці.
- Тема 5. Фінанси: сутність, структура і механізм функціонування.
- Тема 6. Прогнозування і планування економіки в умовах ринкових відносин.
- Тема 7. Сучасні економічні системи і моделі переходу до ринкових відносин.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4. Форма сем. контролю – залік.

Структура курсу

Тема	Результати навчання	Вид завдань	Оцінювання
Тема 1. Становлення та функціонування ринкової економіки	ПРН 1. Вміти здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі економіки.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. презентація <u>Самостійна робота:</u> розробка тестів	1 2 3
Тема 2. Соціально-економічні орієнтири в Україні. Структура ринків.	ПРН 1. Вміти здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі економіки.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. презентація <u>Самостійна робота:</u> розробка тестів	1 2 3
Тема 3. Підприємництво як форма діяльності в умовах ринкової економіки	ПРН 1. Вміти здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі економіки.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. презентація <u>Самостійна робота:</u> розробка тестів	1 2 3
Тема 4. Управління в ринковій економіці	ПРН 1. Вміти здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі економіки.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. презентація <u>Самостійна робота:</u> розробка тестів	1 2 3
Тема 5. Фінанси: сутність, структура і механізм функціонування	ПРН 1. Вміти здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі економіки.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. презентація <u>Самостійна робота:</u> розробка тестів	1 2 3
Тема 6. Прогнозування і планування економіки в умовах ринкових відносин	ПРН 1. Вміти здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі економіки.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. презентація <u>Самостійна робота:</u> розробка тестів	1 2 3
Тема 7. Сучасні економічні системи і моделі переходу до ринкових відносин	ПРН 1. Вміти здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі економіки.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практ. завд. презентація <u>Самостійна робота:</u> розробка тестів	1 2 3

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перекладання:

Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

3. Система оцінювання:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
<i>Робота під час практичних занять:</i>	60
Підготовка презентації	30
Виконання вправ	30
<i>Завдання самостійної роботи</i>	10
Письмове виконання практичного ситуаційного завдання	40
Залік	

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Література та джерела інформації

Основні

1. Заболотний Г.М., Захарченко В.І., Ступницький А.М. Ринкова трансформація економіки регіону: підручник. Вінницький національний аграрний університет. Вінниця: ТОВ «Консоль», 2012. 536с.
2. Сафонова В. Є., Бобров В. Я. Основи ринкової економіки і підприємництва: підруч. Для студ. вищ. навч. закл. Ч. 2 К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 530 с.
3. Барінов В. В., Скорик Г. І. Державне регулювання економіки: навч. посіб. для вузів. Л.: Вид. Львів. політех., 2012. 457 с.
4. Liudmyla Berezina, Tetyana Diadyk, Iryna Zahrebelna, Oleh Maksymenko. Development of Integration Processes in Agro-Industrial Sphere. *International Journal of Engineering & Technology*, 7 (4.8) (2018) 263-269.
5. Волкова Н.В. Сучасні тенденції формування та реалізації стратегії розвитку переробних підприємств. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва : колективна монографія ; за ред. О. В. Калашник, Х. З. Махмудова, І. О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2020. 320 с. С. 165 – 173.
6. Загребельна І.Л. Сутність та особливості розвитку ринку продукції скотарства. Наукові праці Полтавської державної аграрної академії Випуск 2 (13). 2016, С. 210-221.
7. Волкова Н.В. Методологічні аспекти оцінки потенціалу розвитку переробних підприємств. *Регіональна економіка та управління*. Вип. 4 (22). Запоріжжя. 2018. С. 12-16.
8. Гражевська Н. І. Еволюція сучасних економічних систем: навч. посіб. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, економ. фак. К.: Знання, 2011. 287 с.
9. Volkova N., Zagrebelna I. Methods of estimation of development capacity of processing enterprises and peculiarities of their application. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 40. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/40_2020_ukr/28.pdf
10. Кулішов В.В., Падалка О.С., Вачевський М.В. та інші. Основи ринкової економіки: підручник. Львів «Магнолія», 2013. 472 с.
11. Маслак В.О., Маслак О.О., Жежуха В.В. Ринкова інфраструктура та її вплив на економічне зростання виробництва: теоретичні та прикладні засади : монографія. НАН України, Ін-т регіон. дослідж. Львів : Ін-т регіон. дослідж., 2010. 202 с.
12. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Ринкова економіка: основні поняття і категорії. Навчальний посібник. 2-ге вид. К.: Знання-Прес, 2008. 263 с.

Допоміжні

13. Бобров В.Я. Основи ринкової економіки і підприємництва. К.: Вища школа, 2013. 719 с.
14. Линдблом Чарльз. Рыночная система: что это такое, как она работает и что с ней делать. пер. с англ. Д. Шестакова, Р. Хаиткулова. М.: Изд. дом Гос. ун-та Высшей школы экономики, 2010. 319 с.
15. Мельникова В.І., Мельникова О.П., Сіплярук Т.В., Тур І.Ю., Шведова Г.М. Національна економіка. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури. 2012. 248 с.
16. Ринкова економіка: основні терміни, поняття і визначення: навч. екон. словник-довідник / Авт.-уклад.: Є. Я. Агєєв, С. В. Піча. Л.: Новий світ-2000, 2011. Т. 1. 506 с.
17. Румянцева Е. Е. Экономические дискуссии XXI века: М. Е. Портер, А. Смит, К. Маркс, Дж. С. Милль, Н. Д. Кондратьев, А. В. Чаянов, А. А. Богданов: конспекты и крат. рец. Трудов. 2-е изд. М.: Инфра-М, 2011. 297 с.
18. Шарманська С.О. Формування ринкових відносин в Україні. 2007. №10. С. 27-34

Інформаційні ресурси

19. Класифікація видів економічної діяльності. URL: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html.
20. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: www.icps.kiev.ua.
21. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: www.me.gov.ua.
22. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua.
23. Центр соціально-економічних досліджень. URL: www.caseukraine.com.ua.